

MEDENÎ USÛL HUKUKU
CİLT II

FİLİZ KİTABEVİ

Prof. Dr. Süha TANRIVER

Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medenî Usûl ve İcra-İflâs Hukuku
Anabilim Dalı Başkanı

MEDENÎ USÛL HUKUKU

CİLT II

Üst Derece Yargılamaları, Kesin Hüküm ve Bertaraf Edilmesi,
Diğer Hukukî Çareler, Geçici Hukukî Korumalar,
Alternatif Uyuşmazlık Çözümleri ve İç Tahkim

*(Tümüyle Gözden Geçirilmiş,
Güncellenmiş ve Genişletilmiş 3. Bası)*

FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2025

Mart 2025

ISBN: 978-625-5957-46-7

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com
bilgi@filizkitabevi.com

Yayıncı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

*“Şekil, keyfiliğın can düşmanı;
hürriyetin ise, ikiz kardeşidir”*

Rudolf von Jhering

ÖNSÖZ

Elinizdeki bu çalışma, altıncı baskısı 2024 yılında yayımlanan “Medenî Usûl Hukuku Cilt I” isimli kitabımızın devamı niteliğindedir. Bu kitap, ikinci baskısı, 2022 yılında gerçekleştirilmiş olan “*Medenî Usûl Hukuku Cilt-II, (Üst Derece Yargılamaları, Kesin Hüküm ve Bertaraf Edilmesi, Diğer Hukukî Çareler, Geçici Hukukî Korumalar, Alternatif Uyuşmazlık Çözümleri ve İç Tahkim)*” isimli çalışmamızın, mevzuat değişiklikleri ile ilgili literatürdeki gelişmeler, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay kararları da dikkate alınarak, tümüyle gözden geçirilmesi, güncellenmesi, yer yer bazı pasajların yeniden yazılması ve genişletilmesi suretiyle vücuda getirilmiştir.

Bu çalışmanın, elektronik ortama aktarılmasında ve tashihlerinin yapılmasında, güncellenmesinde ve genişletilmesinde çok büyük emekleri geçen Av. Mehmet Emin Akbulut ile basım, yayım ve dağıtımını üstlenen Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Limited Şirketinin değerli sahibi Oğuzhan Oruç ve emeği geçen tüm personeline, göstermiş oldukları titizlik, özen ve duyarlılıktan ötürü, en içten teşekkürlerimi sunarım.

Kitabın tüm okuyuculara yararlı olması dileğiyle.

Ankara, Mart 2025

Prof. Dr. Süha TANRIVER

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER	9
BİBLİYOGRAFYA	23
KISALTMALAR CETVELİ.....	37

§ 1. Hukuksal Çare ve Kanun Yolu Kavramları, Kanun Yollarının Ayırıcı Özellikleri, Amacı, Sınıflandırılması, Tabi Oldukları Ortak İlkeler ile İstinaf ve Temyiz Kanun Yolları

A. Hukuksal Çare Kavramı	41
B. Kanun Yolu Kavramı ve Ayırıcı (Karakteristik) Özellikleri	42
C. Kanun Yollarının Amacı	43
D. Kanun Yollarının Sınıflandırılması	45
I. Olağan Kanun Yolu - Olağanüstü Kanun Yolu Ayrımı	45
II. Tam Kanun Yolu - Sınırlı Kanun Yolu Ayrımı	46
III. Bozucu Kanun Yolu - Düzeltici Kanun Yolu Ayrımı	47
E. Kanun Yollarına Başvuru Bağlamında Geçerlilik Taşıyan Ortak İlkeler.....	48
I. Tasarruf İlkesinin Uygulanma Alanı Bulması.....	48
II. Hukukî Yarla Sınırlı Olarak İşlerlik Kazanması	48
III. Malvarlığı Haklarından Doğan Davalar Bağlamında, İlke Olarak, Bazı Parasal Sınırlamalar Getirilmiş Olması	49
IV. Başvuru Hakkının Kullanımının Belirli Bir Süre Sınırlamasına Tabi Tutulmuş Olması.....	50
V. Başvuru Hakkının Kullanımı Bakımından Dürüstlük İlkesinin İşlerlik Kazanması.....	52
VI. Katılma Yoluyla da Başvurunun Mümkün Kılınmış Bulunması	53
VII. Aleyhe Bozma ve Karar (Hüküm) Verme Yasaklarının Uygulanma Alanı Bulması	53
F. İstinaf Kanun Yolu.....	56
I. Genel Olarak İstinaf Kavramı ve İstinaf Yargılamasının Karakteristik Özellikleri	56
II. Aleyhine İstinaf Yoluna Gidilebilecek Olan Kararlar, Kimlerin İstinafa Başvurabileceği ve İstinaf Başvurusundan Feragat.....	59

1. Aleyhine İstinaf Yoluna Gidilebilecek Olan Kararlar.....	59
2. Kimlerin İstinaf Yoluna Başvurabileceği	64
3. İstinaf Başvurusundan Feragat	66
III. İstinaf Sebepleri ve İstinaf Talebi	67
1. İstinaf Sebepleri.....	67
2. İstinaf Talebi.....	71
IV. İstinaf Başvurusunun Şekli ve Katılma Yoluyla İstinaf	72
V. İstinaf Yoluna Başvuru Süresi ve Bu Yola Başvurunun Cebri İcraya Etkisi	77
1. İstinaf Yoluna Başvuru Süresi	77
2. İstinaf Yoluna Başvurunun Cebri İcraya Etkisi	78
VI. İstinaf İncelemesi ve Bu İnceleme Sonucunda Verilebilecek Olan Kararlar.....	79
1. İstinaf İncelemesi.....	79
a) Ön İnceleme	79
b) Asıl İnceleme	80
2. İstinaf İncelemesi Sonucunda Verilebilecek Olan Kararlar	88
a) Genel Olarak	88
b) Verilebilecek Olan Kararlar	90
G. Temyiz Kanun Yolu	92
I. Genel Olarak Temyiz Kavramı ve Ayırıcı Özellikleri	92
II. Aleyhine Temyiz Yoluna Gidilebilecek Olan Kararlar	94
III. Temyiz Sebepleri	97
IV. Temyiz Yoluna Başvurabilecek Olanlar	101
V. Temyiz Süresi	102
VI. Temyiz Başvurusunun Şekli	103
VII. Temyiz Yoluna Başvurunun Cebri İcraya Etkisi	107
VIII. Temyiz İncelemesi.....	108
1. Ön İnceleme	108
2. Asıl İnceleme.....	110
3. Temyiz İncelemesi Sonucunda Verilebilecek Olan Kararlar	113
a) Genel Olarak	113
b) Verilebilecek Olan Kararlar	113
aa) Onama Kararı.....	113
bb) Bozma Kararı.....	114
aaa) Genel Olarak.....	114

bbb) Bozmaya Uyuma Kararı Verilmesi.....	115
ccc) Direnme Kararı	119
4. Kanun Yararına Temyiz	119

§ 2. Kesin Hüküm ve Bertaraf Edilmesi

A. Şekli Anlamda Kesin Hüküm	121
I. Genel Olarak.....	121
II. Şekli Anlamda Kesinliğin Başlaması ve Sona Ermesi	123
B. Maddî Anlamda Kesin Hüküm	125
I. Genel Olarak.....	125
II. Maddî Anlamda Kesin Hükümün Etkileri	130
1. Maddî Anlamda Kesin Hükümün Müspet Etkisi	130
2. Maddî Anlamda Kesin Hükümün Menfî Etkisi	133
a) Genel Olarak	133
b) Kesin Hüküm İtirazı	135
III. Maddî Anlamda Kesin Hükümün Sınırları	139
1. Maddî Anlamda Kesin Hükümün Sübjektif Sınırları.....	139
2. Maddî Anlamda Kesin Hükümün Objektif Sınırları	143
3. Maddî Anlamda Kesin Hükümün Zaman İtibarıyla Sınırları.....	145
IV. Maddî Anlamda Kesin Hükümün Bertaraf Edilmesi	146
1. Yargılamanın İadesi Davası.....	147
a) Genel Olarak	147
b) Aleyhine Yargılamanın İadesi Yoluna Gidilebilecek Olan Kararlar ile Gidilemeyecek Olan Kararlar	149
aa) Aleyhine Yargılamanın İadesi Yoluna Gidilebilecek Olan Kararlar	149
bb) Aleyhine Yargılamanın İadesi Yoluna Gidilemeyecek Olan Kararlar ...	150
c) Yargılamanın İadesi Sebepleri.....	152
aa) Mahkemenin Kanuna Uygun Bir Biçimde Teşekkül Etmemiş Olması ..	153
bb) Davaya Bakması Yasak yahut Hakkındaki Ret Talebi Mercince Kesin Olarak Kabul Edilmiş Hâkimin Karar Vermiş veya Karara Katılmış ve Bu Kararın Kesinleşmiş Bulunması	154
cc) Vekil veya Temsilci Olmayan Kimselerin Huzuruyla Davanın Görölmüş, Karara Bağlanmış ve Bu Kararın Kesinleşmiş Olması	157

dd)	Yargılama Sırasında Aleyhine Hüküm Verilen Tarafın Elinde Olmayan Sebeplerle Elde Edilemeyen Bir Belgenin, Kararın Verilmesinden Sonra Ele Geçirilmiş Olması	159
ee)	Karara Esas Alınan Senedin, Kesinleşmiş Bir Mahkeme Kararı ile Sahteliğine Karar Verilmiş yahut Senedin Sahteliğinin Mahkeme veya Resmî Bir Makam Huzurunda İkrar Edilmiş Olması.....	161
ff)	İfadesi Karara Esas Alınan Tanığın, Karardan Sonra Yalan Tanıklık Yaptığının Sabit Olması.....	163
gg)	Bilirkişinin veya Tercümanın Hükme Esas Alınan Husus Hakkında Kasten Gerçeğe Aykırı Beyanda Bulunduğunun Sabit Olması	165
hh)	Lehine Hüküm Verilen Tarafın, Hükme Esas Alınan Yeminini, Yalan Yere Ettiğinin, İkrarı ya da Yazılı Delille Sabit Olması	167
ıı)	Karara Esas Alınan Bir Hükümün, Kesinleşmiş Bir Başka Hükümle Ortadan Kalkmış Olması.....	168
ii)	Lehine Hüküm Verilmiş Olan Tarafın, Hükme Etki Eden Hileli Bir Davranışının Bulunması.....	169
jj)	Bir Dava Sonucunda Verilen Hükümün Kesinleşmesinden Sonra, Tarafları, Konusu ve Sebebi Aynı Olan İkinci Davada, Öncekine Aykırı Bir Hüküm Verilmiş ve Bu Hükümün de Kesinleşmiş Bulunması	170
kk)	Hükümün, İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşme'nin veya Eki Protokollerin İhlâli Suretiyle Verildiğinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Kesinleşmiş Kararıyla Tespit Edilmiş Olması veya Karar Aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne Yapılan Başvuru Hakkında Dostâne Çözüm ya da Tek Taraflı Deklarasyon Sonucunda Düşme Kararı Verilmiş Olması ...	173
ll)	Taraflarca, Alacaklılarını veya Davayı Kaybedenin Yerine Geçenleri Zarara Uğratacak Hileli Bir İşlem Yapılmış Olması	174
mm)	Anayasa Mahkemesince Bireysel Başvuru Üzerine İhlâlin ve Sonuçlarının Ortadan Kaldırılması İçin Dava Dosyasının Mahkemesine Gönderilmesine Karar Verilmiş Olması.....	175
d)	Yargılamanın İadesini Talep Etmeye Hakkı Olanlar	176
e)	Yargılamanın İadesi Talebinde Bulunma Süresi	178
f)	Yargılamanın İadesi Talebinde Bulunulacak Olan Mahkeme	181
g)	Yargılamanın İadesi Talebinde Bulunulması Usûlü	182
h)	Yargılamanın İadesi Talebinin İncelenmesi ve Bu İnceleme Sonucunda Verilebilecek Olan Kararlar	184
aa)	Yargılamanın İadesi Talebinin İncelenmesi.....	184
bb)	Yargılamanın İadesi Talebinin İncelenmesi Sonucunda Verilebilecek Olan Kararlar	185
2.	Değişiklik Davası	189
a)	Genel Olarak	189

b) Değişiklik Davasının Yargılamanın İadesi Davası ile Karşılaştırılması	191
--	-----

§ 3. Diğer Hukuksal Çareler

A. Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru	195
I. Genel Olarak.....	195
II. Bireysel Başvuru Talebinde Bulunulması.....	202
III. Bireysel Başvuru Talebinin İncelenmesi ve Bu İnceleme Sonucunda Verilebilecek Olan Kararlar	204
B. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru	212
I. Genel Olarak.....	212
II. Bireysel Başvuru Talebinde Bulunulması.....	212
III. Bireysel Başvuru Talebinin İncelenmesi ve Bu İnceleme Sonucunda Verilebilecek Olan Kararlar	216

§ 4. Geçici Hukukî Korumalar

A. Kavramsal Çerçeve ve Geçici Hukukî Koruma, Hukukî Dayanakları ve Geçici Hukukî Korumaların Ortak Özellikleri	223
I. Kavramsal Çerçeve ve Geçici Hukukî Koruma ve Hukukî Dayanakları	223
II. Geçici Hukukî Korumaların Ortak Özellikleri	225
B. Hukuk Muhakemeleri Kanunu Bağlamında Geçici Hukukî Koruma Türleri.....	226
I. İhtiyatî Tedbir	226
1. İhtiyatî Tedbirin Tanımı ve Türleri.....	226
2. İhtiyatî Tedbirin Şartları	230
3. İhtiyatî Tedbir Talebinde Bulunulması	231
4. İhtiyatî Tedbir Talebinin İncelenmesi ve Bu İnceleme Sonucunda Verilebilecek Olan Kararlar	233
a) İhtiyatî Tedbir Talebinin İncelenmesi	233
b) İhtiyatî Tedbir Talebinin İncelenmesi Sonucunda Mahkemece Verilebilecek Olan Kararlar.....	234
aa) İhtiyatî Tedbir Talebinin Kabulü Kararı	234
bb) İhtiyatî Tedbir Talebinin Reddi Kararı.....	237
5. İhtiyatî Tedbir Kararının Uygulanması ve İhtiyatî Tedbiri Tamamlayıcı İşlemler ...	238
a) İhtiyatî Tedbir Kararının Uygulanması	238

b) İhtiyatî Tedbiri Tamamlayıcı İşlemler	241
6. İhtiyatî Tedbir Kararına Karşı Konulması	242
a) Yokluğunda İhtiyatî Tedbir Kararı Verilenin Bu Karara İtirazda Bulunması	242
b) Teminat Karşılığında İhtiyatî Tedbirin Değiştirilmesi veya Kaldırılması Talebinde Bulunulması	243
c) Durum ve Şartların Değişmesi Sebebiyle İhtiyatî Tedbirin Değiştirilmesi veya Kaldırılması Talebinde Bulunulması	244
7. Haksız İhtiyatî Tedbirden Dolayı Tazminat Davası	245
8. İhtiyatî Tedbir ile Takip Hukukuna Özgü Geçici Bir Hukukî Koruma Türü Olan İhtiyatî Haciz Arasındaki Temel Farklılıklar	247
II. Delil Tespiti	249
1. Delil Tespitinin Tanımı, Hukukî Niteliği, Tespit Davasıyla Karşılaştırılması ve Konusu	249
2. Delil Tespiti İçin Varlığı Gerekli Olan Şartlar	250
3. Delil Tespiti Talebinde Bulunulması	251
4. Delil Tespiti Talebinin İncelenmesi, Karara Bağlanması ve İcrası	251
5. Noterlerin Tespit İşlemleri ve Delil Tespiti Bağlamında Durumunun İrdelenmesi ..	253

§ 5. Alternatif Bir Uyuşmazlık Çözüm Yolu Olarak Arabuluculuk

A. Alternatif Uyuşmazlık Çözümü Kavramı, Alternatif Uyuşmazlık Çözümlerinin Karakteristik Özellikleri, Amaçları, Olumlu ve Olumsuz Yönleri, Hukukî Temelleri ...	255
I. Alternatif Uyuşmazlık Çözümü Kavramı	255
II. Alternatif Uyuşmazlık Çözümlerinin Karakteristik Özellikleri	257
1. İhtiyarilik (İradilik)	257
2. Tarafların Eşitliği	258
3. Gizlilik	259
4. Sürece Katılan Tarafsız Üçüncü Kişinin Sunmuş Olduğu Çözümün Bağlayıcılık Taşımaması	259
5. Bir Anlaşmaya Varılması Halinde Dahî Tarafların Yargıya Başvuru Haklarının İlke Olarak Korunması	261
III. Alternatif Uyuşmazlık Çözümlerinin Amaçları	262
IV. Alternatif Uyuşmazlık Çözümlerinin Olumlu ve Olumsuz Yönleri	264
1. Olumlu Yönleri	264
2. Olumsuz Yönleri	265
V. Alternatif Uyuşmazlık Çözümlerinin Hukukî Temelleri	267

B. Hukuk Uyuşmazlıkları Bağlamında Geniş Ölçekte Uygulanma Alanı Bulan Alternatif Bir Uyuşmazlık Çözüm Yöntemi Olarak Arabuluculuk.....	270
I. Kavramsal Çerçeve Arabuluculuk ve Arabuluculuğun Uzlaştırma ile Olan Farklılıkları	270
1. Kavramsal Çerçeve Arabuluculuk	270
2. Uzlaştırma ile Olan Farklılıkları	272
a) Kavramsal Çerçeve Uzlaştırma	272
b) Arabuluculuk ile Uzlaştırma Arasındaki Farklılıklar.....	273
II. Arabuluculuğa İlişkin Olarak Yapılan Tasnifler ve Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun Öngördüğü Arabuluculuk Modelinin Bu Bağlamda İrdelenmesi	275
1. Arabuluculuğa İlişkin Olarak Yapılan Tasnifler.....	275
a) Arabulucunun Niteliklerine ve Arabuluculuk Sürecinin Yürütümünde Tabi Olunacak Rejime Göre	275
b) Arabuluculuk Faaliyetinin Taşımış Bulunduğu Özelliklere ya da Arabulucunun Süreç İçerisinde Üstlenmiş Olduğu İşlevin Niteliğine Göre	276
c) Süreç İçerisinde İşlev Üstlenen Arabulucunun Sayısına Göre	277
d) Arabuluculuk Sürecinin İşleyişinde Kurumsal Bir Yapının Yardımının Alınıp Alınmamasına Göre.....	278
2. Yapılan Tasnifler Bağlamında Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun Öngördüğü Arabuluculuk Modelinin Durumunun İrdelenmesi	279
C. Arabuluculuk Kurumunun Uygulanma Alanı.....	283
I. Genel Olarak.....	283
II. Belirli Hukukî Uyuşmazlık Tipleri ile İşlerin Arabuluculuk Kurumunun Uygulanma Alanının Tayini Bağlamında Durumunun İrdelenmesi	284
D. Arabuluculuk Kurumunun İşleyişine Egemen Olan İlkeler.....	288
I. İhtiyarılık (İradilik) İlkesi	288
II. Tarafların Eşitliği İlkesi	289
III. Gizlilik İlkesi	289
E. Arabulucu Sıfatıyla Faaliyet Gösterebilmek İçin Varlığı Aranacak Koşullar	293
I. Genel Olarak.....	293
II. Varlığı Aranacak Koşullar.....	294
F. Arabulucunun Sayısı ve Seçimi.....	298
G. İhtiyarî Arabuluculukta Arabulucunun Hukukî Statüsü, Hakları ve Yükümlülükleri ile Sorumluluğu	298
I. İhtiyarî Arabuluculukta Arabulucunun Hukukî Statüsü	298
II. İhtiyarî Arabuluculukta Arabulucunun Hakları ve Yükümlülükleri.....	299

1. Arabulucunun Hakları	299
2. Arabulucunun Yükümlülükleri	300
III. İhtiyarî Arabuluculukta Arabulucuların Denetimi ve Arabulucunun Sorumluluğu	301
1. İhtiyarî Arabuluculukta Arabulucuların Denetimi	301
a) Genel Olarak	301
b) Denetimin Kapsamı ile Denetim Sürecinin İşleyişi	301
2. İhtiyarî Arabuluculukta Arabulucunun Sorumluluğu	302
a) İhtiyarî Arabuluculukta Arabulucunun Hukukî Sorumluluğu	303
b) İhtiyarî Arabuluculukta Arabulucunun Disiplin Sorumluluğu	305
c) İhtiyarî Arabuluculukta Arabulucunun Ceza Sorumluluğu	305
H. İhtiyarî Arabuluculukta Arabulucuya Başvuru, Arabuluculuk Sürecinin Başlaması, Yürütülmesi ve Sürecin Sona Ermesi	306
I. İhtiyarî Arabuluculukta Arabulucuya Başvuru	306
II. İhtiyarî Arabuluculukta Arabuluculuk Sürecinin Başlaması	307
III. İhtiyarî Arabuluculukta Arabuluculuk Sürecinin Yürütülmesi	308
IV. İhtiyarî Arabuluculukta Arabuluculuk Sürecinin Sona Ermesi	315
1. Genel Olarak	315
2. Tarafların Anlaşmasıyla Sona Ermesi	316
a) Genel Olarak	316
b) İcra Edilebilirlik Şerhinin Alınması	317
c) Anlaşmanın Kapsamına Giren Hususlarda Daha Sonra Dava Açılmaması	320
3. Tarafların Anlaşması Dışındaki Diğer Nedenlerle Sona Ermesi	322
İ. Dava Şartı Arabuluculuk	323
I. Genel Olarak	323
II. Arabulucuya Başvuru Zorunluluğunun Dava Şartı Sayılmasının Dava Şartı Kavramının Temel Esprisi Bağlamında Değerlendirilmesi	328
III. Dava Şartı Arabuluculuğun Kapsamı	330
1. İş Uyuşmazlıkları	330
2. Ticarî Uyuşmazlıklar	332
3. Tüketici Uyuşmazlıkları	332
4. Sulh Hukuk Mahkemelerinin Görev Alanına Giren Bazı Uyuşmazlıklar	334
5. 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun Değişik 13. Maddesinde Öngörülen Uyuşmazlıklar	335
6. Münferit Bazı Davaların ve İşlerin Durumlarının İrdelenmesi	337
a) Fikrî Mülkiyet Hukukuna İlişkin Mevzuattan Kaynaklanan Davalar	338

b) Sınâî Mülkiyet Hukukuna İlişkin Mevzuattan Kaynaklanan Davalar.....	338
c) İflâsa İlişkin Davalar	339
d) Konkordatoya İlişkin Davalar	341
e) İhtiyatî Tedbir ve İhtiyatî Haciz	342
IV. Dava Şartı Arabuluculuk Sürecinin Başlaması, Arabulucunun Görevlendirilmesi, Hukukî Statüsü, Hakları ile Yükümlülükleri, Sorumluluğu, Sürecin İşleyişi, Sevk ve İdaresi ile Sona Ermesi	342
1. Dava Şartı Arabuluculuk Sürecinin Başlaması	342
2. Dava Şartı Arabuluculukta Arabulucunun Görevlendirilmesi, Hukukî Statüsü, Hakları ile Yükümlülükleri ve Sorumluluğu	344
a) Dava Şartı Arabuluculukta Arabulucunun Görevlendirilmesi	344
b) Dava Şartı Arabuluculukta Arabulucunun Hukukî Statüsü	346
c) Dava Şartı Arabuluculukta Arabulucunun Hakları ile Yükümlülükleri.....	348
d) Dava Şartı Arabuluculukta Arabulucunun Sorumluluğu	349
aa) Dava Şartı Arabuluculukta Arabulucunun Hukukî Sorumluluğu.....	349
bb) Dava Şartı Arabuluculukta Arabulucunun Disiplin ve Ceza Sorumlulukları	350
3. Dava Şartı Arabuluculuk Sürecinin İşleyişi ile Sevk ve İdaresi	350
4. Dava Şartı Arabuluculuk Sürecinin Sona Ermesi	354
V. Dava Şartı Arabuluculukta Arabuluculuk Bürosu Tarafından Yapılan Zarurî Giderler..	355
VI. Dava Şartı Arabuluculuğun, Dava Tipolojisi Bağlamında İrdelendiği Bazı Özel Durumlar.....	355
1. Dava Şartı Arabuluculuk ve Kümülatif Dava Yığılması	355
2. Dava Şartı Arabuluculuk ve Terditli Dava	356
3. Dava Şartı Arabuluculuk ve Seçimlik Dava	358
4. Dava Şartı Arabuluculuk ve Kısmî Dava.....	359
5. Dava Şartı Arabuluculuk ve Belirsiz Alacak Davası	361
6. Dava Şartı Arabuluculuk ve Karşı Dava.....	361
7. Dava Şartı Arabuluculuk ve Topluluk Davası	363
J. Arabuluculuğun Kurumsal Yapısı (Teşkilatlanması)	364
I. Genel Olarak.....	364
II. Arabuluculuğun Kurumsal Yapısına Dahil Birimler.....	364
K. Özel Bir Düzenleme Örneği Olarak 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nda Öngörülen Arabuluculuk	366

§ 6. Tahkim

A. Kavramsal Olarak Tahkim	371
B. Tahkimin Türleri	371
I. Tahkime Başvuruda Taraf İradesinin Etkili Olup Olmamasına Göre	371
1. Mecburî Tahkim	371
2. İhtiyarî Tahkim.....	373
II. Tahkimin Belli Bir Kurumun Güvencesi ve Denetimi Altında, Onun Tarafından Önceden Genel Olarak Tespit Edilmiş Bulunan Kurallara Uygun Bir Surette Cereyan Edecek Olup Olmamasına Göre.....	375
1. Kurumsal Tahkim (Organize Tahkim).....	375
2. Kurumsal Olmayan Tahkim (Ad Hoc Tahkim veya Ârizî Tahkim)	376
III. Tahkime Konu Teşkil Eden Uyuşmazlığın Türüne ya da Niteliğine Göre	377
1. Alelâde (Adî) Tahkim.....	377
2. Ticarî Tahkim	378
IV. Tahkimin Milletlerarası Bir Unsuru İçerip İçermemesine Göre.....	379
1. Millî Tahkim (İç Tahkim ya da Yerli Tahkim).....	379
2. Milletlerarası Tahkim	379
C. Tahkimin Konusu (Tahkime Elverişlilik)	381
D. Tahkim Sözleşmesi	383
I. Tahkim Sözleşmesinin Tanımı.....	383
II. Tahkim Sözleşmesinin Şartları	384
III. Tahkim Sözleşmesinin Hükümleri ve Bu Bağlamda Hukukî Niteliğinin Tâyini	388
1. Tahkim Sözleşmesinin Hükümleri.....	388
a) Tahkim Sözleşmesinin Menfî Hükümü	388
b) Tahkim Sözleşmesinin Müspet Hükümü	394
2. Tahkim Sözleşmesinin Hukukî Niteliği.....	394
E. Hakemler	395
I. Genel Olarak.....	395
II. Hakemlerin Sayısı ve Seçimi	396
1. Hakemlerin Sayısı	396
2. Hakemlerin Seçimi	397
III. Hakem Sözleşmesi	399
IV. Hakemlerin Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı	403

V.	Hakemlerin Tahkim Yargılaması Bağlamında Hukukî Statüsü	407
1.	Hakemlerin, Tahkim Yargılamasında Üstlenmiş Olduğu İşlevin Niteliği	407
2.	Hakemlerin, Tahkim Yargılamasında Üstlenmiş Oldukları İşlevin İcrası Sırasında Taşımış Oldukları Sıfat	408
VI.	Hakemlerin Hakları, Yükümlülükleri ve Yetkileri.....	408
1.	Hakemlerin Hakları	408
a)	Ücret ve Sair Yargılama Giderlerini Talep Etme Hakkı	408
b)	Ücret ve Sair Yargılama Giderleri İçin Avans Talep Etme Hakkı.....	410
c)	Hakemlik Görevini Kabul Edip Etmeme ve Bu Görevden Çekilebilme Hakkı..	411
2.	Hakemlerin Yükümlülükleri.....	412
a)	Görevini Şahsen (Bizzat) Yerine Getirme Yükümlülüğü	412
b)	Görevini Özenle Yerine Getirme Yükümlülüğü.....	413
c)	Taraflara Eşit İşlemden Bulunma Yükümlülüğü	414
d)	Görevini Sadakatle Yerine Getirme Yükümlülüğü.....	415
e)	Sır Saklama Yükümlülüğü	416
f)	Tarafları ya da İlgili Merciyi Bilgilendirmek Suretiyle Hakemlik Görevini Kabulden Kaçınma ve Üstlenilmişse Hakemlik Görevinden Çekilme Yükümlülüğü.....	416
g)	Hesap Verme Yükümlülüğü	417
3.	Hakemlerin Yetkileri	417
a)	Kendi Yetkileri Hakkında Karar Verebilme Yetkisi.....	417
b)	Bazı Geçici Hukukî Koruma (Tedbir) Taleplerini Karara Bağlayabilme Yetkisi	419
c)	Tavzih, Düzeltme ve Tamamlayıcı Kararlar Alabilme Yetkisi.....	422
VII.	Hakemlerin, Hukukî, Disiplin ve Cezaî Sorumlulukları	422
1.	Hakemlerin Hukukî Sorumluluğu.....	422
2.	Hakemlerin Disiplin Sorumluluğu.....	425
3.	Hakemlerin Cezaî Sorumluluğu.....	426
F.	Tahkim Yargılamasının Genel İlkeleri.....	428
I.	Tahkim Yeri.....	428
II.	Tahkimde Görevli ve Yetkili Mahkeme.....	429
III.	Tahkim Süresi.....	430
IV.	Tahkim Yargılamasında Tebligat.....	434
V.	Tarafların Eşitliği ve Hukukî Dinlenilme Hakkına Riayet Kuralına Uyma Zorunluluğu	435

VI. Tahkim Yargılamasında Uygulanacak Olan Usûlün Belirlenmesi.....	439
1. Genel Olarak.....	439
2. Tahkim Yargılaması Bağlamında Bazı İlkeler ile Kurumların Durumunun Özel Olarak İrdelenmesi	440
a) Tahkim Yargılamasında Bazı İlkelerin Durumunun Özel Olarak İrdelenmesi ...	440
aa) Tasarruf İlkesi	440
bb) Taleple Bağlılık İlkesi.....	441
cc) Taraflarca Getirilme İlkesi	441
dd) Yargılamanın Hakem Tarafından Yürütülmesi İlkesi	444
ee) Yazılılık ve Sözlülük İlkeleri	445
ff) Doğrudan Doğrualık İlkesi.....	445
gg) Gizlilik İlkesi	446
hh) Delillerin Serbestçe Değerlendirilmesi İlkesi.....	446
aaa) Genel Olarak.....	446
bbb) Hukuka Aykırı Yollardan Elde Edilmiş Olan Delillerin Durumu	448
ıı) “Hakem ya da Hakem Kurulu Hukuku Re’sen Uygular” İlkesi	449
ii) Dürüstlük İlkesi.....	450
jj) Usûl Ekonomisi İlkesi.....	450
kk) Adil Yargılanma Hakkına Riayet İlkesi	451
b) Tahkim Yargılamasında Bazı Kurumların Durumunun Özel Olarak İrdelenmesi.....	453
aa) Davanın İhbarı ve Davaya Fer’i Müdahale	453
bb) Davaya Aslı Müdahale.....	457
cc) Dava Arkadaşlığı	457
VII. Tahkimde Uyuşmazlığın Esasına Uygulanacak Olan Hukukun Belirlenmesi.....	458
VIII. Tahkim Sürecinde Devlet Mahkemelerinin Yardımı ve Müdahalesi	461
IX. Tahkimde Yargılama Giderleri	463
G. Tahkim Yargılamasının Sona Ermesi	464
H. Tahkim Yargılamasının İşleyişi	473
I. Genel Olarak.....	473
II. Hakemlerde Dava Açılması	474
1. Genel Olarak.....	474
2. Davanın Açıldığı Tarih.....	475
3. Dava Açılmasının Sonuçları	475

III. Davaya Cevap.....	477
1. Genel Olarak.....	477
2. Karşı Dava Açılması.....	478
IV. Yargılamanın Dosya Üzerinden Yürütülmesi ve Duruşmalı Olarak İcrası	479
V. Delillerin Toplanması	481
VI. Bilirkişi İncelemesi ve Keşif İcrası.....	482
VII. Hakem veya Hakem Kurulunun Karar Vermesi	484
1. Genel Olarak.....	484
2. Hakem Kararlarının Alınması, İçeriği ve Bildirilmesi	487
a) Hakem Kararlarının Alınması	487
b) Hakem Kararının İçeriği ve Bildirilmesi	489
c) Hakem Kararının Tavzihi, Düzeltilmesi ve Tamamlanması.....	491
aa) Hakem Kararının Tavzihi.....	491
bb) Hakem Kararının Düzeltilmesi	492
cc) Hakem Kararının Tamamlanması	493
d) Hakem Kararlarına Karşı Gidilebilecek Hukukî Bir Yol Olarak İptal Davası....	494
aa) Genel Olarak.....	494
bb) İptal Sebepleri	495
cc) İptal Davası Bağlamında Görevli ve Yetkili Mahkeme ile Dava Açma Süresi	507
dd) İptal İsteminin İncelenmesi ve Karara Bağlanması	509
aaa) İptal İsteminin Mahkeme Tarafından İncelenmesi ve Karara Bağlanması	509
bbb) İptal İstemi ile İlgili Mahkeme Kararlarının Yargısal Denetimi ...	512
e) Hakem Kararlarının Maddî Anlamda Kesin Hüküm Oluşturması ve Yargılamanın İadesi Davasına Konu Kılınabilmesi.....	513
aa) Hakem Kararlarının Maddî Anlamda Kesin Hüküm Oluşturması	513
bb) Hakem Kararlarının Yargılamanın İadesi Davasına Konu Kılınabilmesi.....	514
f) Hakem Kararları Bağlamında Bireysel Başvuru Yollarının Durumunun İrdelenmesi.....	516

BİBLİYOGRAFYA*

- Akılhoğlu, T.** : İnsan Hakları Kavramı, Kaynaklar ve Koruma Sistemleri, 3.B., Ankara 2019,
- Akıncı, Z.** : Milletlerarası Tahkim, 4. B., İstanbul 2016.
- Akkan, M.** : Medeni Usul Hukukunda Tarafların Farklı Olması Durumunda Kesin Hükümün Kesin Delil Niteliği, (DEÜHFD., 2009 Özel Sayı, Prof. Dr. Bilge Umar’a Armağan, İzmir 2010, s.3-61). (**Akkan-** Kesin Hüküm)
- Akkan, M.** : Arabuluculuk Faaliyeti Sonucunda Anlaşılan Hususlarda Dava Açılması Yasağı ve Sonuçları, (DEÜHFD., 2018/2, s.1-31).
- Akkaya, T.** : Medenî Usûl Hukukunda İstinaf, Ankara 2009.
- Akkaya, T.** : Medenî Usûl Hukukunda Hükümün (Nihai Kararların) Tamamlanması, (HBVÜHFD., 2021/25, s.19-60). (**Akkaya-** Hükümün Tamamlanması)
- Aktepe Artık, S.** : İstinaf Kanun Yolunda Kamu Düzeni Kavramı, (TBBD., 218/134, s.257-292). (**Aktepe Artık-** Kamu Düzeni)
- Aktepe Artık, S.** : Medeni Usûl Hukukunda Hakem Kararlarının İptali Sebepleri (HMK m.439), İstanbul 2023. (**Aktepe Artık-** İptal Sebepleri)
- Akyol Aslan, L.** : Medeni Usûl Hukukunda Davadan Feragat, Ankara 2011. (**Akyol Aslan-** Davadan Feragat)
- Akyol Aslan, L.** : Medeni Usûl Hukukunda Delil Tespiti, Ankara 2010. (**Akyol Aslan-** Delil Tespiti)

* Metinde, birden fazla eserine yollama yapılmış bulunan yazarlarının eserlerinin, kısaltılmış şekilleri, bibliyografyada, parantez içinde gösterilmiştir. Bibliyografyada kısaltılmış şekilleri ayrıca gösterilmemiş olan eserler, ilke olarak, metinde yalnızca yazarlarının soyadı ile anılmıştır. Yine, bibliyografyada bir yazarın, birden fazla eserine atıf yapılmış olmasına rağmen, metinde yalnızca bir kez kullanılmış olan eserlerinin, kısaltılmış şekilleri, ayrıca parantez içinde gösterilmemiştir.

- Alangoya, Y.** : Medeni Usûl Hukukunda Tahkimin Niteliği ve Denetlenmesi, İstanbul 1973. (**Alangoya-** Tahkim)
- Alangoya, Y.** : Medeni Usûl Hukukunda Vakıaların ve Delillerin Toplanmasına İlişkin İlkeler, İstanbul 1979. (**Alangoya-** Vakıalar)
- Albayrak, H.** : Medenî Usûl ve İcra-İflas Hukukunda Yaklaşık İspat, Ankara 2013.
- Alpaslan, M.E.** : Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru ve Kararların Medenî Usûl Hukukuna Etkileri, İstanbul 2023.
- Ansay, S.Ş.** : Hukuk Yargılama Usulleri, 5. B., Ankara 1960.
- Aral, F.** : Türk Borçlar Hukukunda Takas, 2. B., Ankara 2010.
- Arkan, S.** : Ticari İşletme Hukuku, 28.B., Ankara 2022.
- Arslandoğan B.** : Medeni Yargılama Hukukunda Delil Tespiti, İstanbul 2020.
- Arslan, R.** : Medenî Usûl Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi, Ankara 1977. (**Arslan-** Yargılamanın Yenilenmesi)
- Arslan, R.** : Medeni Usûl Hukukunda Dürüstlük Kuralı, Ankara 1989. (**Arslan-** Dürüstlük Kuralı)
- Arslan, R./Tanrıver, S.** : Yargı Örgütü Hukuku Ders Kitabı, 2. B., Ankara 2001.
- Arslan, R./Yılmaz E.**
/Taşpınar Ayvaz S./
- Hanağası, E.** : Medeni Usûl Hukuku, 9. B., Ankara 2023.
- Aslan, K.** : Medeni Usûl Hukukunda Davanın Geri Alınması, Ankara 2016.
- Atalı, M.** : Medenî Usûl Hukukunda Aleyhe Bozma Yasağı, Ankara 2014. (**Atalı-** Aleyhe Bozma)
- Atalı, M.** : Medeni Usûl Hukukunda Davanın İhbarı, Ankara 2007. (**Atalı-** Davanın İhbarı)
- Atalı, M.** : Usûlî Müktesep Hak Kavramı ve Bozma Kararının Bağlayıcılığı (YD., 2018/3, S.457-502). (**Atalı-** Usûlî Müktesep Hak)

Atalı, M./Ermenek, İ.

/Erdoğan E. : Medeni Usûl Hukuku, 7.B., Ankara 2024.

Atasoy, H. : Türk Hukukunda Bireysel Başvuru, (TAAD., 2012/9, s.71-98).

Aydemir, F. : Türk Hukukunda Tahkim Sözleşmesi, İstanbul 2017.

Ayhan, R./Çağlar, H./

Özdamar, M. : Ticari İşletme Hukuku, 15.B., Ankara 2022.

Aykutalp, A. : İstinaf Yargılamasında Yapılamayacak Olan Taraf Usul İşlemleri, (HMK m.357 Bağlamında), İstanbul 2021.

Azaklı Arslan, B. : Medeni Usûl Hukuku Açısından Zorunlu Arabuluculuk, Ankara 2018.

Badur, E./

Kurt Konca, N. : Arabuluculuk Sürecinde Tapu Siciline Tasarrufu Kısıtlayıcı Şerh Konulması, (AÜHFD., 2023/2, s.845-879).

Bahadır, N. T. : Hak Arama Hürriyeti Perspektifinden Arabuluculuk, Ankara 2022.

Bahadır, Z. : Medeni Usûl Hukukunda Kısmî Karar, Ankara 2018.

Bötticher, E. : Kritische Beiträge zur Lehre von der materiellen Rechtskraft im Zivilprozess, Berlin 1930.

Beitzke, G. : Zustaendigkeitsstreit zwischen staatlichem Gericht und Schiedsgericht [ZZP., 1937/37, (60), 317 vd.]

Bilge, N. : Medeni Yargılama Hukuku Dersleri, 2. B., Ankara 1967.

Bilge, N./Önen, E. : Medenî Yargılama Hukuku Dersleri, 3.B., Ankara 1978.

Boran-Güneysu, N. : Medeni Usûl Hukukunda Karar, Ankara 2014.

Bosch, W. : Rechtskraft und Rechtshängigkeit im Schiedsverfahren, Tübingen 1991.

- Bulut, U.** : Medenî Usûl Hukukunda Temyiz İncelemesinin Kapsamı ve Sınırları, Ankara 2022.
- Calavros, C.** : Urteilswirkungen zu Lasten Dritter, Bielefeld 1978.
- Candemir, M. Ü.** : Medeni Usûl Hukukunda Kanun Yollarına Kötüniyetle Başvuru, İstanbul 2022.
- Coşkun, N.** : Aile Arabuluculuğu, İstanbul 2023.
- Çelik, Y.** : Türk Hukukunda Bireysel Başvuru ve Anayasa Mahkemesi Uygulaması, Ankara 2016.
- Çil, Ş.** : İş Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk ve 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu Uygulaması – Tazminat ve Alacaklarda Hesaplamalar İş Güvencesi, Ankara 2018,
- Demir, Ş.** : Arabulucunun Hukukî Sorumluluğu (Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Sempozyumu I, İstanbul 2014, s.115-146).
- Demircioğlu, H. R.** : 6325 sayılı Kanunun Aile Hukuku Uyuşmazlıklarında Uygulanabilirliği (Arabuluculuğun Geliştirilmesi Uluslararası Sempozyumu, 6-7 Aralık 2018, Ankara 2018, s.53-56).
- Deren-Yıldırım, N.** : Türk İsviçre ve Alman Medeni Usûl Hukukunda Kesin Hükmün Subjektif Sınırları, İstanbul 1996.
- Deynekli A./Kısa, S.** : İtirazın İptali Davaları, İcra İnkâr ve Kötüniyet Tazminatı, Ankara 2013.
- Dişel, B.** : Davayı Takip Yetkisi, İstanbul 2020.
- Domaniç, H.** : Hukukta Kaziyyei Muhkeme ve Nisbi Kuvveti, İstanbul 1964.
- Dursun, H. İ.** : Bireysel Başvuru Mekanizmasının Kabulü Sonrasında Genel Mahkemelerin İnsan Hakları Konusundaki Rolü ve Bu Bağlamda Anayasa'nın 90. Maddesinin Beşinci Fıkrası, (TBBD., 2014/112, s.297-322).
- Dür, O.** : Arabuluculuk Faaliyeti ve Arabulucuların Hak ve Yükümlülükleri, Ankara 2017.
- Egeliği, Ö.E.** : İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa Çerçevesinde Etkili Başvuru Hakkı, İstanbul 2021.

Ekmekçi, Ö.

/Özekes, M./Atalı, M.

/Seven, V. : Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk, 2. B., İstanbul 2019.

Ekşi, N. : Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre Tahkim, İstanbul 2013.

Eminoğlu, C./

Erdoğan, E. : Ticari Uyuşmazlıklarda İhtiyarî ve Dava Şartı (Zorunlu) Arabuluculuk, Ankara 2020.

Ercan, İ. : Belirsiz Alacak ve Tespit Davası, Konya 2013.

Ercevahir, M. : Medenî Usûl Hukukunda Usûlî Müktesep Hak, Ankara 2023.

Erdoğan, E. : Hakem Kararlarının Kesin Hüküm Etkisi, 2.B., Ankara 2020.

Eren, F. : Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 8. B., Ankara 2020.

Erişir, E. : Geçici Hukukî Korumanın Temelleri ve İhtiyatî Tedbir, İstanbul 2013.

Ermenek, İ. : Arabuluculuk Sürecinde Zayıf Tarafın Korunması, Ankara 2021.

Ermenek, İ. : Anayasa Mahkemesi'nin Bireysel Başvuru Üzerine Verdiği Kararların Medeni Yargılama Hukukuna Yansımaları ve Bu Alanda Ortaya Çıkan Bazı Özel Durumlar, (Legal MİHDER., 2013/26, s.3-55).

Giray, E. : Fikri ve Sınai Mülkiyet Hukukunda Arabuluculuk (Ticarî Uyuşmazlıklarda Zorunlu Arabuluculuk, Ankara 2019, s.29-40).

Gözler, K. : İnsan Hakları Hukuku, Bursa 2017.

Gözübüyük, Ş.

/Gölcüklü F. : Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, Ankara 2016.

- Göztepe, E.** : Türkiye’de Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru Hakkının, 6216 sayılı Kanun Kapsamında Değerlendirilmesi, (TBBD., 2011/95, s.13-40).
- Gündoğdu, S. B.** : Medenî Yargıda Usûl Kurallarına Aykırılığın Anayasa Mahkemesi’nce Bireysel Başvuru Yoluyla Denetlenmesi, İstanbul 2021.
- Gürdoğan, B.** : Medenî Usûl Hukukunda Kesin Hüküm İtirazı, Ankara 1960.
- Güvenalp, F. N.** : Milletlerarası Tahkimde İddia ve Savunma Hakkının İhlali, İstanbul 2018.
- Habscheid, W.** : Die Rechtskraft nach schweizerischem Zivilprozessrecht, (SJZ., 1978/3, s.201-206).
- Hanağası, E.** : Davada Menfaat, Ankara 2009.
- Hanağası, E.** : Medenî Yargılama Hukukunda Silâhların Eşitliği, Ankara 2016. (**Hanağası- Silâhların Eşitliği**)
- Ildır, G.** : Alternatif Uyuşmazlık Çözümü, Ankara 2003.
- Işık, S.** : MTK ve HMK Kapsamında Hakem Kararlarına Karşı İptal Davası, İstanbul 2022.
- Işıktaç, Y.** : Türk Arabuluculuğunda Etik Modeli ve Etik İkilemler (Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Sempozyumu I, İstanbul 2014, s.53-76).
- İlhan, O.** : Arabuluculuk Sözleşmesi, Ankara 2020.
- İyilikli, A.** : Hukuk Yargılamasında Kesin Hüküm, Ankara 2016.
- Kalkan, O.** : Sermaye Piyasası Uyuşmazlıklarında Alternatif Çözüm Yöntemleri, İstanbul 2019.
- Kalpsüz, T.** : İnşaat Sözleşmelerinde Tahkimin Genel Esasları, İnşaat Sözleşmeleri, (Yönetici-İşletmeci- Mühendis ve Hukukçular İçin Ortak Seminer, 18-19 Mart 1996, Ankara 1996, s.339-379). (Kalpsüz- Tahkimin Genel Esasları)
- Kalpsüz, T.** : Milletlerarası Ticarete Uyuşmazlıkların Tahkim Yoluyla Halli, Ankara 1989. (**Kalpsüz- Milletlerarası Ticaret**)

- Kalpsüz, T.** : Türkiye’de Milletlerarası Tahkim, 2. B., Ankara 2010. (**Kalpsüz-** Milletlerarası Tahkim)
- Kanadoğlu, K.** : Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru, İstanbul 2015.
- Kaplan, M. B.** : Medenî Usûl Hukukunda Bozma Kararının Sonuçları, Ankara 2024.
- Kaplan Arık, A.** : Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Bireysel Başvuruda Kabul Edilebilirlik Koşulu Olarak Başvuru Yollarının Tüketilmesi (New Era International Journal Of Interdisciplinary Social Researches, 8(17), s.74-90).
- Kar, B.** : İş Yargılama Usulü, Genişletilmiş 2. B., Ankara 2019.
- Karaca, O. U.** : Dava Şartı Arabuluculuk Kapsamında Sınai Mülkiyet Uyuşmazlıkları (FMR., 2019/1, s.48-55).
- Karadaş, İ.** : 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nda Düzenlenen Ulusal (İç) Tahkim, Ankara 2013.
- Kekeç, E. K.** : Arabuluculuk Yoluyla Uyuşmazlık Çözümünde Temel Aşamalar ve Taktikler, 3. B., Ankara 2016.
- Keser Berber, L.** : Uluslararası Ekonomik Tahkimde Çok Taraflı Tahkim Sorunu, İstanbul 1999.
- Kırlı Aydemir, D. D.** : Milletlerarası Usul Hukukunda İhtiyatî Tedbirler, İstanbul 2013.
- Kiraz, T. Ö.** : Yargı Kararlarıyla Birlikte İcra Mahkemesinde İtirazın Kaldırılması, 4. B., Ankara 2013.
- Koç, E.** : Arabuluculuk Kanununun Uygulanmasına İlişkin Bazı Tespitler (Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Sempozyumu I, İstanbul 2014, s.43-51).
- Koçyiğit, İ./ Bulur, A.** : Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı Arabuluculuk, Ankara 2019.
- Konuralp, C. S.** : Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları: Tahkim, İstanbul 2011, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). (**Konuralp-** Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları)

- Konuralp, C. S.** : İcra ve İflâs Hukukunda İhtiyatî Tedbirler, İstanbul 2013. (**Konuralp-** İhtiyatî Tedbirler)
- Konuralp, H.** : İstinafta Kamu Düzeni, (Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukukçuları Toplantısı VI, Medenî Usûl Hukukunda Kanun Yolları ve Arabuluculuk Kanun Tasarısı, İzmir-Çeşme, 19-20 Ekim 2007, Ankara 2008, s.133-148).
- Koussolius, S.** : Beiträge zur modernen Rechtskraftlehre, Köln 1986.
- Korkmaz, R.** : Medeni Usûl Hukuku Açısından Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru, 2. B., İstanbul 2020. (**Korkmaz-** Bireysel Başvuru)
- Korkmaz, R.** : Haksız İhtiyatî Tedbir ve İhtiyatî Hacizden Kaynaklanan Tazminat Davası, İstanbul 2020. (**Korkmaz-** Haksız İhtiyatî Tedbir)
- Kurt Konca, N.** : Medeni Usûl Hukukunda Aleniyet İlkesi, Ankara 2011.
- Kurt Konca, N.** : Medenî Usûl Hukukunda Tarafların Doğruyu Söyleme Yükümlülüğü, Ankara 2016. (**Kurt Konca-** Doğruyu Söyleme Yükümlülüğü)
- Kuru, B.** : Hukuk Muhakemeleri Usulü, C.IV, 5.B., İstanbul 1991. (**Kuru-** Usûl IV).
- Kuru, B.** : Medeni Usûl Hukuku El Kitabı, C.II, Ankara 2020. (**Kuru-** Usûl El Kitabı II).
- Kuru, B.** : İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı, 2. B., Ankara 2013.
- Küçükgüngör, E.** : Spor Uyuşmazlıklarında Tahkim ve Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri (Batider., C.XXII, 14. Ayrı Bası, s.47-55).
- Meraklı Yayla, D.** : Medeni Usûl Hukukunda İstinaf Kanun Yolunda Yeniden Tahkikat Yapılması, Ankara 2014.
- Meriç, N.** : Türk Hukukunda Maddi Anlamda Kesin Hükmün Objektif Sınırları (Mihder., 2007/2, s.377-434).
- Mistaçoğlu, Y.** : Medeni Usul Hukukunda İhtiyati Tedbir Yargılaması, İstanbul 2020.

- Namlı, M.** : Türk ve Fransız Hukukunda Yargılamanın Yenilenmesi, İstanbul 2014.
- Nomer, E.** : Yabancı Hakem Kararlarının Tenfizinde Hakem Mahkemesinin Bağımsızlığı (MHB., 1989/4, s.29-31).
- Okumuş, N.** : Hukuk Muhakemeleri Kanunu Çerçevesinde Hakem Kararlarının İptali, İstanbul 2021.
- Ökçün, G.** : Devletler Hususî Hukukunun Kaynakları ve Kamu Düzeni, Ankara 1967.
- Önen, E.** : Medeni Yargılama Hukukunda Sulh, Ankara 1972.
- Önen, E.** : İnşai Dava, Ankara 1981
- Özbay, İ./Korucu, Y.** : Hukuk Muhakemeleri Kanunu Çerçevesinde Tahkim, Ankara 2016.
- Özbek, M. S.** : Alternatif Uyuşmazlık Çözümü, 5. B., Ankara 2022. (Özbek- Alternatif Uyuşmazlık Çözümü)
- Özbek, M. S.** : Tahkim Hukuku, C.I, Ankara 2022. (Özbek- Tahkim I)
- Özbek, M. S.** : Tahkim Hukuku, C.II, Ankara 2022. (Özbek- Tahkim II)
- Özekes, M.** : İcra ve İflâs Hukukunda İhtiyatî Haciz, Ankara 1999. (Özekes- İhtiyati Haciz)
- Özekes, M.** : Medenî Usûl Hukukunda Hukukî Dinlenilme Hakkı, Ankara 2003. (Özekes- Hukukî Dinlenilme Hakkı)
- Özekes, M./**
- Boran Güneysu, N.** : Deliller ve Hüküm Eksikliği Yönünden İstinaf İncelemesi ve Kararı (HMK m.353/1-a-6), İstanbul 2021.
- Özekes, M./Erişir, E.** : Konusu Para Alacağı Olan Geçici Hukuki Korumaların Karşılaştırılması ve Değerlendirilmesi (MİHDER., 2006/3, s.1235-1275).
- Özekes, M.** : Anayasa Mahkemesinin İstinaf Sınırına İlişkin (HMK m. 341/2, c. 1) İptal Kararının Değerlendirilmesi (İzBD., 2022/1, s.239-271).

- Özekes, M.** : Pekcanitez Medenî Usûl Hukuku, 15. B., İstanbul 2017. (**Özekes-** Pekcanitez Usûl)
- Özkaya-Ferendeci, H. Ö.** : Kesin Hükmün Objektif Sınırları, İstanbul 1999.
- Özmumcu, S.** : Arabulucunun Rolü Kolaylaştırıcı ve Değerlendirici Arabuluculuk, (İÜHFM., 2013/1, s.1369-1390). (**Özmumcu-** Arabulucunun Rolü)
- Özmumcu, S.** : Arabuluculuk Modelleri, İstanbul 2021. (**Özmumcu-** Arabuluculuk Modelleri)
- Özsunay, E.** : Tahkim Yargılamasında Mahremiyet (İBD., 2004/2, s.541-560).
- Öztan, B.** : Aile Hukuku, 6. B., Ankara 2015.
- Öztekin, S.** : Türk Medeni Yargılama Hukukunda İstinaf ve Temyiz, Ankara 2021.
- Pekcanitez, H.** : Alternatif Uyuşmazlık Çözümleri (HPD., 2005/5, s.12-16). (**Pekcanitez-** Alternatif Uyuşmazlık Çözümleri)
- Pekcanitez, H.** : Belirsiz Alacak Davası, Ankara 2011. (**Pekcanitez-** Belirsiz Alacak Davası)
- Pekcanitez, H.** : Bireysel Başvuru Sonunda Verilen Kararların Medenî Yargıya Etkisi (Makaleler C.III, İstanbul 2023, s.257-295). (**Pekcanitez-** Bireysel Başvuru)
- Pekcanitez, H.** : Hakem Kararlarına Karşı İptal Sebeplerinden Kamu Düzenine Aykırılık (Makaleler, C.III, İstanbul 2023, s.867-885). (**Pekcanitez-** Kamu Düzenine Aykırılık)
- Pekcanitez, H.** : Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre Temyiz Kanun Yolunda Yargısal Denetimin Sınırı, Maddî ve Hukukî Denetim (Hakan Pekcanitez Makaleler C.III, İstanbul 2023, s.213-255). (**Pekcanitez-** Yargısal Denetim)
- Pekcanitez, H.** : Tahkimde Açılan İtirazın İptali Davasında Hakemler İcra ve İnkâr Tazminatına Karar Verilebilir mi? (Makaleler, C.III, İstanbul 2023, s.199-212).
- Pekcanitez, H.** : Tahkimde İddia veya Savunmanın Genişletilmesi veya Değiştirilmesi (Makaleler C.III, İstanbul 2023, s.843-865). (**Pekcanitez-** Yasak)

Pekcanitez, H.

/Atalay, O.

/Sungurtekin Özkan, M.

/Özekes, M. : İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı, 11. B., İstanbul 2024.

Pekcanitez, H.

/Atalay, O.

/Özekes, M. : Medeni Usûl Hukuku Ders Kitabı, 8.Bası, İstanbul 2020.

Pekcanitez, H.

/Meriç, N. : Medenî Usûl Hukukunda Fer'i Müdahale, İstanbul 2020.

Pekcanitez, H

/Yeşilırmak, A. : Pekcanitez Medenî Usûl Hukuku, 15. B., İstanbul 2017. (**Pekcanitez/Yeşilırmak-** Pekcanitez Usûl)

Postacioğlu, İ. : Medeni Usûl Hukuku Dersleri, 6. B., İstanbul 1975.

Rimmelspacher, B. : Zur Prüfung von Amts wegen im Zivilprozess, Göttingen 1966.

Rechberger, W.

/Simotta, D. A. : Zivilprozessrecht, Erkenntnisverfahren, 8. Aufl., Wien 2010.

Salihpaşaoğlu, Y. : Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Yargılamada Kullandığı Yöntem, İlke ve Usuller, Ankara 2020.

Sargın, F. : Milletlerarası Tahkim Kanunu'na Göre Hakem Kararının Kısmî İptali İmkânı (Batider., 2015/2, s.39-96).

Schlosser, P. : Das Recht der internationalen privaten Schiedsgerichtsbarkeit, Bd. I, Tübingen 1975.

Simil, C. : Belirsiz Alacak Davası, İstanbul 2013.

Subaşı, İ. : Toplu İş Hukukunda Arabuluculuk (Ünal Tekinalp'e Armağan, C.II İstanbul 2003, s.743-833).

- Sungurtekin Özkan, M. :** İnşai Karar ve Özellikleri (75. Yaşgünü İçin Prof. Dr. Baki Kuru'ya Armağan, Ankara 2004, s.553-576).
- Sungurtekin Özkan, M. :** Avukatlık Kanunu'nun 35/A Maddesi Çerçevesinde Avukatın Uzlaşma Sağlama Yetkisi (Legal Mihder., 2005/2, s.353-369). (**Sungurtekin Özkan-Uzlaşma Sağlama Yetkisi**)
- Şahin Ceylan, Ş. :** Geleneksel Toplumdan Modern Topluma Alternatif Uyuşmazlık Çözümü, İstanbul 2009.
- Şanlı, C. :** Milletlerarası Ticari Tahkimde Esasa Uygulanacak Hukuk, İstanbul 1986. (**Şanlı- Milletlerarası Ticari Tahkim**).
- Şanlı, C. :** Uluslararası Ticari Akitlerin Hazırlanması ve Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları, 7.B., İstanbul 2019. (**Şanlı- Uluslararası Ticari Akitler**)
- Selçuk, S. :** Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre Hakem Kararlarının İptali, Ankara 2018.
- Takei, N. D. :** Die Streitverkündung und ihre materiellen Wirkungen, Basel 2005.
- Tandoğan, H. :** Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, C.II, İstanbul 2010.
- Tanrıver, S. :** Hukuk Uyuşmazlıkları Bağlamında Arabuluculuk, 2. B., Ankara 2022. (**Tanrıver- Arabuluculuk**)
- Tanrıver, S. :** Noterlik Açısından Vekâlet (Temsil), 2. B., Ankara 2001.
- Tanrıver, S. :** Kamu Hizmeti İmtiyaz Sözleşmeleri ve Tahkim (Makalelerim I, Ankara 2005, s.126-150).
- Tanrıver, S. :** Yabancı Hakem Kararlarının Türkiye'de Tenfizinde Kamu Düzeninin Rolü, (Makalelerim-I, 1985-2005, Ankara 2005, s.149-163). (**Tanrıver- Kamu Düzeni**)
- Tanrıver, S. :** İlâmlı İcra Takibinin Dayanakları ve İcranın İadesi, Ankara 1996. (**Tanrıver- İlâmlı İcra**)
- Tanrıver, S. :** Medenî Usûl Hukukunda Derdestlik İtirazı, 2. B., Ankara 2007. (**Tanrıver- Derdestlik İtirazı**)

- Tanrıver, S.** : Noterlerin Tespit İşleri, (Makalelerim II, Ankara 2011, s.304-318). (**Tanrıver-** Tespit İşleri)
- Tanrıver, S.** : Hukukumuzda Bilirkişilik, 2. B., Ankara 2024. (**Tanrıver-** Bilirkişilik)
- Tanrıver, S.** : Medenî Usûl Hukuku, C. I, 6. B., Ankara 2024. (**Tanrıver-** Usûl I)
- Taşdelen, N.** : Ticari Uyuşmazlıkların Çözümünde Alternatif Bir Çözüm Yolu Olarak Arabuluculuk, Ankara 2021.
- Taşkın, A.** : Hakem Sözleşmesi, Ankara 2000.
- Taşpolat Tuğsavul, M.** : Türk Hukukunda Arabuluculuk, Ankara 2012.
- Tok, O.** : Fransız ve Türk Medenî Yargılama Hukuklarında Temyiz Mahkemesinin Yapısı ve İşlevi, Ankara 2023.
- Toprakkaya, İ.** : Fikir ve Sanat Eserlerinden Doğan Uyuşmazlıkların Arabuluculuk Yolu ile Çözümü, İstanbul 2021.
- Umar, B.** : Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, 2. B., Ankara 2014.
- Üstündağ, S.** : Medenî Yargılama Hukuku, C.I-II, 7. B.; İstanbul 2000. (**Üstündağ-** Usûl)
- Üstündağ, S.** : İhtiyatî Tedbirler, İstanbul 1981. (**Üstündağ-** İhtiyatî Tedbirler)
- Üstündağ, S.** : “Kısmî Davaya İlişkin Bazı Hukukî Sorunlar” Yargı Dünyası, 2003/89, s.9-20).
- Yarar, G.** : Milletlerarası Özel Hukukta Arabuluculuk, İstanbul 2019.
- Yazıcı Tıktık, Ç.** : Arabuluculukta Gizliliğin Korunması, İstanbul 2013.
- Yeğengil, R.** : Tahkim, İstanbul 1974.
- Yener Keskin, C.** : Milletlerarası Tahkim Anlaşmasının Kurulması ve Etkisi, İstanbul 2017.
- Yeşilırmak, A.** : Türkiye’de Ticari Hayatın ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi İçin Uyuşmazlıkların Etkin Çözümünde Doğrudan Görüşme, Arabuluculuk, Hakem-Bilirkişilik ve Tahkim: Sorunlar ve Çözüm Önerileri, İstanbul 2011. (**Yeşilırmak-** Doğrudan Görüşme)

- Yeşilirmak, A.** : Geçerli Bir Tahkim Anlaşmasının Varlığına Rağmen Genel Haciz Yoluyla Takip Yapılabilir mi? (TBBD., 2011/96, s.205-228). (**Yeşilirmak-** Genel Haciz Yoluyla Takip)
- Yeşilova, B.** : Milletlerarası Ticari Tahkimde Nihâî Karardan Önce Mahkemelerin Yardım ve Denetimi, İzmir 2008.
- Yıldırım, F.** : Arabuluculuk ve Ombudsman, Ankara 2019.
- Yılmaz, E.** : Milletlerarası Ticarî Tahkime Dair Avrupa (Cenevre) Sözleşmesi ve Türk Tahkim Hukukunda Bazı Düşünceler (Avrupa- New York Sözleşmeleri ve Türk Tahkim Hukuku Sempozyumu, Ankara 1991, s.15-24). (**Yılmaz-** Milletlerarası Ticari Tahkim)
- Yılmaz, E.** : Noterlik İşlemlerinin Hukuk Davalarındaki ve İcra-İflâs Takiplerindeki Önemi (Noterlik Hukuku Sempozyumu I-II, Ankara 1997, s.41-62).
- Yılmaz, E.** : Tahkimde İtirazın İptali Davası ve Tahkime Elverişlilik Kuralı (DEÜHFD., C.16, 2014 Özel Sayı, Prof. Dr. Hakan Pekcanıtez'e Armağan, C.I, İzmir 2015, s.531-554).
- Yılmaz, E.** : Geçici Hukuki Himaye Tedbirleri, C.I-II, Ankara 2001 (**Yılmaz-** Geçici Hukuki Himaye Tedbirleri II).
- Yılmaz, E.** : Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi 2. B., Ankara 2013. (**Yılmaz-** Şerh)
- Yılmaz, E.** : “Davada Takas ve Mahsup Talebi”, (Legal MİHDER., 2010/2, s.247-284).
- Yönel, Ö.** : İcra-İflâs Hukukunda İtirazın İptali Davası, Ankara 2013.

KISALTMALAR CETVELİ

Adliye Mahkemeleri Kanunu.	: 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun
AİHM.	: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHM İçtüzüğü.	: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtüzüğü
AİHS.	: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
Arabuluculuk AÜT.	: Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi
Aufl.	: Auflage (Bası)
AvK.	: 1136 sayılı Avukatlık Kanunu
AY.	: Anayasa
AYM İçtüzüğü.	: Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü
B.	: Bası ya da Baskı
Batider.	: Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi
Bd.	: Band (Cilt)
Bilirkişilik K.	: 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu
Bilirkişilik Yön.	: Bilirkişilik Kanunu Yönetmeliği
bkz.	: bakınız
C.	: Cilt
c.	: cümle
CMK.	: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu
CMUY.	: Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği
ÇÜHFD.	: Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
DEÜHFD.	: Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
dn.	: dipnot
DZPO.	: Deutsche Zivilprozessordnung (Alman Medeni Usul Kanunu)
Elek.Teb.Yön.	: Elektronik Tebligat Yönetmeliği
Etik Kurallar.	: Arabuluculuk Etik Kuralları
FMR.	: Fikri Mülkiyet ve Rekabet Hukuku Dergisi
HBVÜHFD.	: Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi

HD.	: Yargıtay Hukuk Dairesi
HGK.	: Yargıtay Hukuk Genel Kurulu
HMK.	: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
HPD.	: Hukukî Perspektifler Dergisi
HUAK.	: 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu
HUAKY.	: Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği
HUMK.	: 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu
HAÜT.	: Hakem Asgarî Ücret Tarifesi
İBD.	: İstanbul Barosu Dergisi
İBK.	: İçtihadı Birleştirme Kararı
İİK.	: 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu
İşK.	: 4857 sayılı İş Kanunu
İşMahK.	: 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu
İÜHFM.	: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası
İzBD.	: İzmir Barosu Dergisi.
Krş.	: Karşılaştırınız
KHK.	: Kanun Hükmünde Kararname
Legal MİHDER.	: Medenî Usul ve İcra-İflâs Hukuku Dergisi
m.	: madde
MHB.	: Milletlerarası Hukuk Bülteni
MÖHUK.	: 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun
NİEOYHY.	: Noterlik İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yapılması Hakkında Yönetmelik
NK.	: 1512 sayılı Noterlik Kanunu
RG.	: Resmî Gazete
s.	: sayfa
s. K.	: sayılı Kanun
Sa.	: Sayı
SJZ.	: Schweizerische Juristen-Zeitung
TAAD.	: Türkiye Adalet Akademisi Dergisi

TBBD.	: Türkiye Barolar Birliği Dergisi
TBK.	: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
TCK.	: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
TebK.	: 7201 sayılı Tebligat Kanunu
TİSAHBY.	: Toplu İş Sözleşmesinde Arabulucuya ve Hake-me Başvurma Yönetmeliği.
TK.	: 5488 sayılı Tarım Kanunu
TKHK.	: 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
TMK.	: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu
TTK.	: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
TÜSDHÜİAY.	: Tarımsal Üretim Sözleşmesinden Doğan Hukuk Uyuşmazlıklarına İlişkin Arabuluculuk Yönet-meliği.
UYAP.	: Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi
vd.	: ve devamı
Yargı Dünyası.	: Günümüzde Yargı Dergisi
YD.	: Yargıtay Dergisi
YK.	: 2797 sayılı Yargıtay Kanunu
Yazı Hizmetleri Yönetmeliği.	: Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahke-meleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik
ZZP.	: Zeitschrift für Zivilprozess